

Etablering av en ny kommune med
utgangspunkt i
Gran og Lunner kommuner

Styringsgruppas forslag til

intensjonsavtale

for etableringen av en ny kommune

Vedtatt 18.6.2015 av kommunestyret i Lunner sak 75/15 og kommunestyret i Gran sak 71/15

Innhold

1. INNLEDNING	3
2. MÅL FOR DEN NYE KOMMUNEN	4
3. KOMMUNENAVN OG SYMBOLER	4
4. PRINSIPPER FOR Å ETABLERE HADELAND KOMMUNE	5
5. TJENESTETILBUDET OG TJENESTEUTVIKLING	5
Generelt	5
Lokalisering.....	5
Tjenesteutvikling.....	5
Skole	6
Barnehage	6
Helse og omsorg.....	6
Kultur.....	6
Frivillighet.....	6
Kirkelige fellesråd	6
Interkommunalt og regionalt samarbeid	6
6. TETTSTEDSUTVIKLING, KOMMUNIKASJON OG NÆRING	7
7. SAMFUNNSUTVIKLING	7
Klima og miljø	7
Samfunnssikkerhet.....	8
Jordvern og arealutnyttelse	8
8. LOKALDEMOKRATI	8
9. KOMMUNEN SOM ARBEIDSGIVER.....	10
10. INVESTERINGSPROSJEKTER.....	10
11. INFORMASJON.....	10

1. INNLEDNING

Stortinget har vedtatt at det skal gjennomføres en kommunereform. Formålet med reformen er å skape robuste kommuner som skal være i stand til å håndtere framtidens velferdsoppgaver på en god måte. Kommunene skal få flere og nye oppgaver. Kommunestyrene har konkludert med at Gran og Lunner vil være bedre rustet til å møte framtida som én ny kommune.

Utgangspunkt for avtalen er vedtak i Gran og Lunner kommunestyre om å utrede etablering av en ny kommune og resultatet av utredningsfasen fram til mai 2015.¹

Det har vært et overordnet prinsipp at kommunene skal være likeverdige. Det er i arbeidet pekt på forhold som virker inn på vurderingen av en ny kommune som:

Det er fordeler og ulemper ved å etablere en ny kommune. Noen av ulempene vil kunne være større geografisk avstand innen kommunen (både for innbyggere, ansatte og politikere), konsentrasjon av kommunale tjenester, dårligere lokalkunnskap hos saksbehandlerne, samt lavere engasjement og politisk involvering fra innbyggerne.

De fire utredningene peker på de mulighetene etablering av en ny kommune gir. Dette gjelder særlig muligheter for sterkere fagmiljøer som sikrer rekruttering og god kompetanse, bedre kvalitet og mangfold på tjenestetilbudet, bedre arealutnyttelse til bolig- og næringsformål, muligheter til å prioritere næringsarbeid, godt jordvern, samt større påvirkningskraft overfor sentrale og regionale myndigheter. Den nye kommunen vil bli en større og mer ressurssterk kommune med bedre økonomisk soliditet, og dermed være bedre rustet til å håndtere nye og større oppgaver.

Etter at kommunestyrene har fattet sin beslutning 18.06, går arbeidet over i fase II med medvirkningsprosess i form av informasjon, folkemøter og valgkamp før folkeavstemming. Endelig vedtak er planlagt tatt av nye kommunestyre i Gran og Lunner etter valget i 2015.

Ved positive vedtak om å etablere en ny kommune i Gran og Lunner, vil søknad om å etablere en ny kommune bli sendt Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Under

¹ Kommunestyrene i Gran og Lunner vedtok 30. oktober 2014, henholdsvis i sak 103/14 og sak 131/14, «Program for prosess, organisering og framdrift Kommunereform, fase 1 og 2».

Programmet fastlegger at fire tematiske utredninger skal ligge til grunn når kommunene skal ta stilling til om de sammen skal etablere en felles kommune på Hadeland.

forutsetning av godkjenning av søknaden og planen for etablering, etableres den nye kommunen fra 1. januar 2017. I henhold til inndelingsloven opprettes en fellesnemnd med overordnet ansvar for planlegging og gjennomføring.

2. MÅL FOR DEN NYE KOMMUNEN

Stortingets mål for kommunereformen er blant annet å styrke lokaldemokratiet og gi større kommuner flere oppgaver. Videre skal innbyggerne sikres gode og likeverdige tjenester, og kommunene skal være bærekraftige og økonomisk solide i de neste 20 - 30 årene. Kommunene skal ha et helhetlig og samordnet samfunnsutviklingsperspektiv.

Vårt mål med å etablere en ny kommune er at innbyggerne i de to respektive kommunene skal få bedre tjenester.

Den nye kommunen skal:

- være utviklingsorientert og yte gode og effektive tjenester
- være et godt sted å vokse opp
- være preget av god folkehelse med vekt på tidlig innsats
- være et attraktivt bo-, service og arbeidsområde
- ha en samordnet samfunns- og næringsutvikling som utnytter lokale fortrinn
- arbeide aktivt for utbygging av jernbane, veg og bredbånd
- benytte driftsmessige gevinster til å gi bedre tjenester til innbyggerne
- være økonomisk solid
- preges av god politisk og administrativ ledelse og styring
- styrke den politiske deltakelsen, ha et aktivt lokaldemokrati og tydelige medvirkningsorganer også for barn og unge
- være en attraktiv arbeidsgiver med sterke fagmiljøer
- være en foregangskommune innen bærekraft og miljøvern
- ha tydelige verdier
- ha et kulturliv som ivaretar det lokale mangfoldet og tilrettelegger for kulturopplevelser på høyt nasjonalt nivå
- ha et aktivt eierskap til selskap kommunen eier
- styrke den regionale konkurransekrafta

Regional plan for Hadeland 2015 - 2021 legges til grunn for utviklingen av den nye kommunen. Kommunenes planverk skal gjelde inntil nytt, felles planverk blir vedtatt i ny kommune.

3. KOMMUNENAVN OG SYMBOLER

Kommunens navn er Hadeland og etableres fra 1.1.2017.

Kommunens øverste politiske organ benevnes kommunestyre.

Etter at søknad om å etablere en ny kommune er sendt, igangsettes det en prosess for utarbeidelse av nytt kommunevåpen, nytt ordførerkjede, visuell profil og kommunens øvrige symboler.

4. PRINSIPPER FOR Å ETABLERE HADELAND KOMMUNE

Gran og Lunner kommuner har mange fellestrekk, er ulike på enkelte områder, men likeverdige i arbeidet med å etablere kommunen.

Hadeland kommune skal etableres, driftes og videreutvikles med utgangspunkt i hver av de gamle kommunenes tradisjoner, fortrinn, sterke sider og utfordringer. Struktur, organisasjonskultur og systemer skal vektlegges, og utvikling av nærdemokrati skal gis høy prioritet. Samarbeidet om å etablere en ny kommune skal preges av likeverdighet, raushet og forståelse for hverandres ståsted.

Kommunen ligger sør i Oppland med grense til flere kommuner. Det vil være behov for å vurdere grensejusteringer. Dette er ikke en del av etableringen av ny kommune. Spørsmålet om eventuelle grensejusteringer håndteres i samsvar med tilsvarende vedtak i kommunestyret i berørt nabokommune.

Kommunen skal tilhøre Oppland fylke inntil en eventuell ny regiontilknytning bestemmes av det nye kommunestyret.

5. TJENESTETILBUDET OG TJENESTEUTVIKLING

Generelt

Fellesnemnda (se pkt. 8) vil ha det overordnede ansvaret for å sikre at Hadeland kommune etableres med effektive løsninger.

Etablering av kommunen vil kunne frigjøre økonomiske midler, hovedsakelig ved virksomhetsovergrepene felles- og administrative funksjoner. Fram til kommunen er etablert skal kommunene informere hverandre, og prosjektleder, før tilsetting i lederstillinger og spesialiststillinger, og samarbeide der det er mulig.

Lokalisering

- Innbyggerne skal i hovedsak få dekket sine behov for kommunale basistjenester der de bor.
- Rådhusene benyttes inntil videre til kommunal og annen egnet virksomhet.
 - Kommunale servicepunkter etableres i Gran, Harestua og Brandbu, etter modell av kommunetorget i Gran Rådhus, samlokalisert med bibliotek, NAV eller tilsvarende.
- Øvrige lokaliseringsspørsmål avklares i den videre prosessen.

Tjenesteutvikling

Kommunen skal:

- sikre innbyggerne best mulige tjenester ut fra brukernes behov og tilgjengelige ressurser
- være i fremste rekke i kommunesektoren når det gjelder utvikling og innovasjon
- ha myndiggjorte medarbeidere og ledere som har en helhetlig og tverrfaglig tilnærming til innbyggernes behov
- sikre habilitet og rettsikkerhet for innbyggerne

Skole

- Den nye kommunen skal bygge videre på det gode arbeidet med å bygge kvalitetssystemer i skolen
- Den nye kommunen skal være en aktiv skoleeier
- Skolekretsgrenser i en ny kommune bør følge nærskoleprinsippet.

Barnehage

- Den nye kommunen skal minimum ha full barnehagedekning der familiene skal tilbys barnehageplass med utgangspunkt i der de bor.
- Nye barnehager skal tilpasses befolkningsveksten slik at nærhet til tjenestene og effektiv drift sikres.

Helse og omsorg

- Hele omsorgstilbudet skal ivareta nærhet til tjenestene for innbyggerne.
- Allerede vedtatte utbyggingsplaner for sykehjem, omsorgsboliger og bo- og servicesentra skal være førende for den nye kommunen.
- Spesialistfunksjoner må samlokaliseres for å sikre sterke fagmiljøer med relevant kompetanse.

Kultur

- Det lokale kulturlivet skal inspireres og understøttes
- Det skal legges til rette for mangfoldige kulturopplevelser i hele kommunen
- Kommunen vil utvikle nærmiljøanlegg, arenaer og bygg for kultur, idrett og frivillighet
- Kulturskolens tilbud skal ivaretas og videreutvikles

Frivillighet

- Frivillighet er en grunnpilar i kommunen. Både lag, foreninger og privatpersoner skal stimuleres til frivillighet.
- Kommunens lag og foreninger sikres støtte slik at lokal aktivitet kan opprettholdes på samme nivå eller forsterkes.

Kirkelige fellesråd

- Fellesnemnda drøfter framtidig organisering med de kirkelige fellesrådene. Kommunens ansvar i henhold til kirkeloven og framtidig ny organisering innenfor Den norske kirke legges til grunn.

Interkommunalt og regionalt samarbeid

- Samarbeidsavtaler om interkommunale tjenester går igjennom med sikte på at kommunen, der det er rasjonelt, selv produserer tjenester til sine innbyggere.
- Utvikle nytt regionalt samarbeid mot Akershus-, Gjøvik- og Ringeriksregionen og Jevnaker.

6. TETTSTEDSUTVIKLING, KOMMUNIKASJON OG NÆRING

Mål for tettstedsutvikling:

- *Attraktive, levende og gode tettsteder med tilstrekkelig servicenivå og befolkningsgrunnlag - bygge på lokal egenart med levende kjerner og redusert transportbehov.*

Gran sentrum som kommunesenter og det viktigste senteret for handel, service og kompetanse.

Brandbu, Roa og Harestua som lokale utviklingsområder.

- *Brandbu - utviklingsområde for nærservice og bolig.*
- *Roa - utviklingsområde for nærservice og bolig. Plassert i umiddelbar nærhet til regionens viktigste trafikknutepunkt gjør at transportbasert virksomhet (Logistikk-næringer) vil bli lokalisert til dette området.*
- *Harestua - utviklingsområde for nærservice og bolig, hvor det legges til rette for en tydelig fortetting innenfor gangavstand til stasjonen.*

Mål for kommunikasjoner:

- *Et vei- og jernbanenett i tråd med behovet til befolkningen og næringslivet på Hadeland.*
- *Et godt kollektivtilbud som gjør det mulig for Hadeland å ta større del av veksten i Osloregionen.*
- *Tilbudet skal være miljøvennlig, tilgjengelig for alle, med lavest mulig behov for biltransport.*

Næring

- *Næringsutvikling skal ha høy prioritet i den nye kommunen og avklares gjennom utarbeidelse av næringsplan sammen med lokalt næringsliv. Slikt planarbeid iverksettes så raskt som mulig etter at ny kommune er etablert.*
- *Vedtatte reguleringsplaner kan ikke endres uten 3/4 flertall før etter 2021*

7. SAMFUNNSUTVIKLING

Kommunen skal være samfunnsutvikler og legge til rette for verdiskaping og vekst. Gran og Lunner vil utarbeide felles planstrategi innen fristen høsten 2016.

Klima og miljø

Det skal innen 2019 utarbeides en strategi for en klimanøytral kommune innen 2030.

Samfunnssikkerhet

Trygghet og sikkerhet er viktig for kommunens innbyggere.

Kommunen skal prioritere samfunnssikkerhet. Blant annet gjennom risiko- og sårbarhetsanalyser, oppdaterte beredskapsplaner og øvelser.

Det skal etableres beredskapsråd i den nye kommunen.

Jordvern og arealutnyttelse

Gjennom helhetlig areal- og transportpolitikk skal det legges opp til en effektiv, bærekraftig og framtidsrettet arealpolitikk hvor matjord, naturmangfold, vassdrag og kulturlandskap sikres.

8. LOKALDEMOKRATI

Kommunene planlegger vedtak om å etablere Hadeland kommune i november 2015. Kommunene gjennomfører før dette en felles innbyggerundersøkelse i mai 2015, og en folkeavstemming, med stemmerettsalder 16 år, ved lokalvalget 13. og 14. september 2015.

Fra og med vedtaket om å etablere Hadeland kommune og fram til og med 31. desember 2016 er den politiske organiseringen slik:

Samtidig som det vedtas å søke om å etablere en ny kommune, oppretter kommunestyrene i de to kommunene en fellesnemnd. Det opprettes samtidig et trepartsorgan for å etablere en ny kommune.

Fellesnemnda oppnevnes i medhold av inndelingsloven § 26.

Fellesnemnda skal bestå av 13 personer, henholdsvis 7 fra Gran, 6 fra Lunner. Det skal velges varamedlemmer til nemnda.

Fellesnemnda skal ha følgende mandat:

- Fellesnemnda skal ansette prosjektleder for å etablere en ny kommune. Fellesnemnda vurderer om prosjektleder også forutsettes å bli rådmann i den nye kommunen.
- Fellesnemnda skal orienteres om prosjektleders innstilling til organisering av den øverste administrative ledelse.
- Fellesnemnda skal se til at regler og avtaler om ansattes og tillitsvalgtes medvirkning og medbestemmelse blir ivaretatt.
- Fellesnemndas velger 6 medlemmer som utgjør politiske representanter i trepartsorganet.
- Fellesnemnda skal etterspørre og avklare alle prinsipielle forhold vedrørende å etablere kommunen.
- Kommunene har i perioden fram til 31. desember 2016 ansvar for sin ordinære drift, men spørsmål som kan ha betydning for den nye kommunen skal først drøftes i fellesnemnda. Fellesnemnda har ansvar for å forberede budsjett for 2017 og

økonomiplan 2017-2020. Det er imidlertid det nye formannskapet som skal avgi budsjettinnstilling til det nye kommunestyret.

- Fellesnemnda skal søke å oppnå konsensus i alle avgjørelser. Ved uenighet skal fellesnemnda vurdere om spørsmålet kan utsettes til etter at nytt kommunestyre er konstituert. Forhold som likevel vurderes som nødvendig å ta stilling til avgjøres med alminnelig flertall.

Kommunestyret for den nye kommunen har sitt konstituerende møte i oktober 2016. Her stadfestes/velges sammensetning av formannskap, utvalg og posisjoner for den nye kommunen. I desember 2016 gjennomføres første møte for å vedta budsjett 2017 og økonomiplan 2017-2020.

Formannskapet for Hadeland kommune har sitt første møte i november 2016 for å kunne avgi innstilling i budsjett for 2017 og økonomiplan.

Trepartsorganet for å etablere en ny kommune skal fra arbeidsgiversiden bestå av:

- 6 medlemmer fra fellesnemnda
- 6 medlemmer fra administrasjonen; (prosjektleder, rådmennene² og tre ledere fra Gran og Lunner kommuner).
- 6 medlemmer fra arbeidstakersiden. Arbeidstakersiden oppnevner de ansattes 6 medlemmer; tre fra hver kommune.

Proessen for ansettelse av prosjektleder og ny rådmann, herunder hvordan tillitsvalgte skal inkluderes på en god måte, skal behandles av trepartsorganet. Organet skal behandle saker som gjelder forholdet mellom den nye kommunen som arbeidsgiver og de ansatte. Videre skal trepartsorganet gi uttalelse i saker som vedrører overordnede personalpolitiske spørsmål, retningslinjer og planer i forbindelse med å etablere kommunen.

Fra og med 1. januar 2017 er den politiske organiseringen av kommunen slik:

Prinsippet for sammensetning av kommunestyret i overgangsperioden er at kommunestyrene fra Lunner og Gran kommuner er kommunestyre med totalt 52 medlemmer fram til nytt kommunestyre er konstituert i oktober 2017. Formannskapene som ble valgt etter kommunevalget i 2015 utgjør det nye formannskapet i overgangsperioden. Det holdes nytt valg samtidig med stortingsvalget i 2017.

- Alle andre valg til posisjoner og utvalg for perioden 1.1.2017 fram til nye valg etter kommunevalget i 2017 gjøres av det nye kommunestyret, enten selv eller etter delegering, iht. de regler som gjelder og reglementer som fastsettes.
- Etter valget i 2017 skal kommunestyret ha 33 medlemmer og formannskapet ha 11 medlemmer.

² Rådmennene velger i felleskap de tre representantene fra ledelsen.

9. KOMMUNEN SOM ARBEIDSGIVER

Den nye kommunen skal:

Være en god arbeidsgiver

med fokus på den kompetente medarbeider, nærvær, rekruttering og kompetanseheving.

Ha kunnskapsrik styring

med vekt på læring, ressursbruk herunder økonomi, lover, forskrifter, avtaleverk og digitale ferdigheter

Få resultater av verdiledelse

bygd på åpenhet, raushet og dialog praktisert i en tverrfaglig kultur

For å sikre optimal ressursutnyttelse og gode tjenester er det viktig å rekruttere, videreutvikle og beholde relevant og tilstrekkelig kapasitet og kompetanse innenfor alle tjenesteområder.

Det skal ikke sies opp medarbeidere med bakgrunn i etableringen av en ny kommune.

Det bør være samsvar mellom overordnet politisk og administrativ organisering.

10. INVESTERINGSPROSJEKTER

Investeringsprosjekter innarbeidet i de tidligere kommunenes økonomiplaner når søknad om å etablere en ny kommune vedtas, prioriteres i den nye kommunens budsjett og økonomiplan. Det er en forutsetning at prosjektene er fullfinansiert i balansert budsjett og økonomiplan.

11. INFORMASJON

Innbyggere og ansatte i begge kommunene gis god informasjon mens prosessen pågår og fram til kommunen er etablert. Det utarbeides felles strategi for ekstern informasjon fram til kommunen er etablert.

Det lages en felles strategi for informasjon til ansatte. Denne strategien skal utvikles i samråd med tillitsvalgte og behandles i trepartsorganet.